



Силабус курсу
ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Банківська справа»

Рік навчання: IV; Семестр: VII
Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

кандидат економічних наук, доцент
Забчук Галина Михайлівна

Контактна інформація halynakv@gmail.com, +380975300957

Опис дисципліни

Дисципліна «Центральний банк і монетарна політика» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Дисципліна спрямована на формування у студентів знань з організації діяльності центрального банку; засвоєння основ базових знань з принципів діяльності центрального банку, виконання ним функцій та повноважень, його регулятивного впливу на діяльність банківських установ зокрема та банківську систему в цілому. Завдання даного курсу полягає також і у максимальному наближенні проблем діяльності центральних банків до реальних трансформаційних процесів суспільств із перехідними економіками та допомогти студентам розібратися у процесах, що відбуваються у системі грошово-кредитного регулювання, знання конкретних норм та інструментів, що використовуються в системі регулювання економічних процесів центральними банками.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6/2	1. Центральний банк у системі грошово-кредитного регулювання економіки	Знати теоретичні основи з організації діяльності центрального банку, виконання ним функцій та повноважень; визначати роль центрального банку у монетарному регулюванні; знання законодавства України в сфері діяльності НБУ.	Тести, питання
4/2	2. Грошово-кредитна політика, її суть та цілі.	Засвоїти сутність грошово-кредитної політики, вивчити її типи, вивчити завдання та цілі грошово-кредитної політики. Визначати місце та роль монетарної політики у загальноекономічній політиці держави. Розуміти загальні принципи та	Тести, питання

		методи монетарного управління економікою.	
6/4	3. Організація грошового обігу Національним банком України	Вивчити емісійну діяльність центрального банку, засвоїти функції НБУ як організатора грошового обігу; знання законодавства України в сфері організації НБУ грошового обігу; вміти визначити грошову масу та швидкість обігу грошей, побудувати модель грошового обігу; аналізувати структурні елементи грошового обігу, механізм зміни маси грошей в обороті.	Тести, питання, задачі
4/4	4. Кредитні відносини НБУ з банківськими установами	Вивчити функцію центрального банку як кредитора останньої інстанції, засвоїти види та типи кредитів рефінансування НБУ; знання законодавства України в сфері кредитних відносин між НБУ і банками; здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для застосування їх при здійсненні операцій рефінансування.	тести, питання, задачі
6/4	5. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики	Вивчити та зрозуміти суть та вплив інструментів грошово-кредитної політики на економіку; вміти оцінювати вплив адміністративних інструментів центрального банку на основні параметри грошового обігу; вміти визначати дієвість впливу ринкових інструментів грошово-кредитної політики на діяльність банку та макроекономіку держави.	Тести, задачі
4/4	6. Валютна політика Національного банку України	Знати інструменти валютної політики НБУ, засвоїти методи валютного регулювання; здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для застосування їх у сфері здійснення валютних операцій банками; дослідницькі навички та уміння планувати динаміку валютних курсів; здійснювати аналіз та робити висновки щодо проблем функціонування розвитку національного валютного ринку та особливостей здійснення банками валютних операцій; вміти оцінити рівень ризику валютно-розрахункових операцій	Тести, задачі
4/4	7. Регулювання банківської діяльності та нагляд.	Зрозуміти суть та методи регулювання діяльності банків та банківського нагляду, засвоїти економічні нормативи; вміти розрахувати економічні нормативи; знати законодавство України в сфері регулювання банківської діяльності та здійснення банківського нагляду; аналізувати інформацію про діяльність банку. Знати принципи регулювання ринку небанківських фінансових послуг НБУ; нагляд за	Тести, питання, задачі

		ринком небанківських фінансових послуг.	
4/2	8. Обслуговуючі функції Національного банку України	Засвоїти обслуговуючі функції НБУ; знання законодавства України та нормативних положень в сфері виконання НБУ функцій обслуговування державного боргу та організації міжбанківських розрахунків; здатність до аналізу впливу обсягу державного боргу на стан банківської системи та економіки держави;	Тести, питання
4/2	9. Організація діяльності та здійснення монетарної політики центральними банками зарубіжних країн	Вивчити діяльність центральних банків зарубіжних країн, проведення ними грошово-кредитної політики; засвоєння основ базових знань з принципів діяльності ЄЦБ, ФРС, виконання ними функцій та повноважень.	Тести, питання
4/2	10. Вплив грошово-кредитного регулювання на макроекономіку	Засвоїти теоретичні основи передавального механізму грошово-кредитної політики; вміння використовувати теоретичні знання й практичні навички при виборі каналів механізму грошової трансмісії для їх ефективного впливу на економіку держави.	Тести, питання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бублик Є. Особливості розвитку монетарної політики в умовах пандемії. Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р.: наукова доповідь / наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2021. С. 83-89 URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_perspectives_for_economic_transformations.pdf
2. Гудіма Т. С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія. Київ: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с. URL: http://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE_%D0%93%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%BC%D0%B0.pdf
3. Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
4. Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
5. Кораблін С.О. Монетарна безпека: окремі визначення та оцінки. *Фінанси України*. 2021. № 1. С. 7-45.
6. Коць О. О., Ільчук П. Г. Монетарна політика: навч. посіб. – Львів : Новий Світ-2000, 2021. – 164 с.
7. Кубах Т.Г., Ковальова Є.М. Трансмісійний механізм грошово-кредитної політики: теоретична складова. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*, № 4 2021. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/86455/1/Kubakh_transmission_mechanism.pdf;jsessionid=BFCADD8E013B87A2FB643E3035D46C5C

8. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / Ю. М. Галицька, О. В. Дзюблюк, Ж. М. Довгань [та ін.]; за ред. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ЗУНУ, 2021. – 300 с.
9. Основні засади грошово-кредитної політики на 2024 рік та середньострокову перспективу: Офіційний сайт НБУ. – URL: <https://bank.gov.ua/>
10. Офіційний сайт НБУ URL: <https://bank.gov.ua/>
11. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <http://www.rada.gov.ua>
12. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року: Офіційний сайт НБУ. – URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>
13. Центральний банк і монетарна політика: опорн. косп. лекцій / уклад. Г. М. Забчук, О. О. Івашук. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. 84 с.
14. Фурман В. Монетарна політика НБУ. Зміна акцентів. *Економічна правда*. 20 вересня 2020р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/09/16/665148/>
15. Adrian, T., Laxton, D., Obstfeld, M. Advancing the frontiers of monetary policy. Washington, DC: International Monetary Fund, 2018. 279 p. URL: <https://www.sipotra.it/wp-content/uploads/2019/10/ADVANCING-THE-FRONTIERS-OF-MONETARY-POLICY.pdf>
16. Anufriieva K., Shapoval Y. Verbal interventions of the National Bank of Ukraine: The impact of exchange rate // Journal of International Studies. 2019. No 12(3). P. 92–108. DOI: <http://dx.doi.org/10.14254/2071-8330.2019/12-3/8>.
17. Coronavirus pandemic: The Riksbank's measures and financial developments during spring and summer 2020 URL: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/pov/artiklar/engelska/2021/210319/2021_1-coronavirus-pandemic---the-riksbanks-measures-and-financial-developments-during-spring-and-summer-2020.pdf
18. Federal Reserve Statistical Release. Factors affecting reserve balances [El. resource] // Board of Governors of the Federal Reserve System. URL: <https://www.federalreserve.gov/releases/h41/>.
19. Ingves: Inflation-targeting policy requires updates to meet future challenges URL: <https://www.riksbank.se/globalassets/media/tal/engelska/ingves/2022/ingves-inflation-targeting-for-nearly-30-years-a-robust-framework-for-all-times.pdf>
20. Monetary policy transmission mechanism in Poland URL: https://www.nbp.pl/publikacje/materialy_i_studia/329_en.pdf
21. Monetary policy and inflation in times of war URL: https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/pov/artiklar/engelska/2022/221216/2022_2-monetary-policy-and-inflation-in-times-of-war.pdf
22. Monetary policy transmission with downward interest rate rigidity URL: <http://data.leo-univ-orleans.fr/media/search-works/2744/dr-2020-02.pdf>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Центральний банк і монетарна політика» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10%	10 %	10%	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна робота по темах 1-5	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна робота по темах 6-10	Оцінка за виконанні завдання	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи	1. Теоретичне питання – макс. 25 балів; 2. Тестові завдання (5 тестів по 10 балів за тест) – макс. 50 балів; 3. Задача – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)